

porniri sunt provocate de superba americană ce trage la hotelul lui Brighella, stârnind valuri de suspine și reverii Toți bărbații cunoscuți în *commedia* medievală italiană numită *del'arte*, de la vârstnicul *Pantalone* la *Pulcinella* (Sorin Dinculescu, prompt și inventiv), *Arlechino* (Valentin Mihalache, suplu și acrobatic), *Căpitanul lăudăros* (Sorin Aurel Sandu), și *Brighella* însuși (agil și dezinvolt în interpretarea lui Cosmin Crețu) sunt îndrăgostiți până în vârful urechilor. Chiar și *Pedrolino*, micul *Pedrolino* (Andrei Rădulescu), folosit pe post de pitic bun la orice pentru a stârni râsul, este autorul unei declarații de dragoste. Teatrul Masca nu este doar un teatru ci și o școală de actorie care vizează actorul complet care râde, cântă și dansează și, în plus, jonglează. Pentru că acrobațiile, jongleriile de circ, pregătirea vocală nu sunt înnăscute, ci se învață de la oameni de meserie cum sunt profesorii Ion Albu (lupte scenice), Ionuț Corlaci (acrobație), Jean Olteanu (Instrumente), Marius Olteanu (canto). Costumele (Sanda Mitache) sunt desprinse parcă dintr-un film cu gangsteri sicilieni ai anilor '20 dar sunt adaptate și prevăzute cu nu puține elemente comice merituoaase.

Teatrul Masca – Cafeneaua sau 6 declarații de dragoste sub clar de lună la Fontana di Trevi. **Scenariul și regia:** de Mihai Mălaimare. **Cu:** Mihai Mălaimare (*Pantalone*), Sorin Dinculescu (*Pulcinella*) Cosmin Crețu (*Brighella*), Valentin Mihalache (*Arlechino*), Sorin-Aurel Sandu (*Capitano*), Andrei Rădulescu (*Pedrolino*), Katy Balcă (Ea), Ana Daponte (*Rafaela*). În alte roluri: Alina Crăiță, Magda Frâncu, Laura Dumitrescu, Ana Tiroș, Florentina Nanău. Data premierei: 27 octombrie 2006.

Claudia LIPAN

Viata ca o pradă

Neînțelegerea lui Albert Camus vorbește despre două femei, mamă și fiică, proprietare ale unui han de mâna a doua, careucid cu sânge rece călători bogăți și singuratici pentru a-și croi o viață prosperă. Ironia sorții face ca ultima victimă să fie tocmai fiul, respectiv fratele, plecat de-acasă în urmă cu 20 de ani într-o călătorie prin întreaga lume. Neputința de a-și găsi cuvintele și a-și comunica identitatea face ca jocul gazdelor să se deruleze până la capăt.

Nu cred că regizorul Felix Alexa putea să rateze întâlnirea cu două actrițe care știu cu exactitate măsura dramatică și absurdă a personajelor lor. Stai în sala Amfiteatru a Naționalului și nu-ți vine să-ți iei ochii de la Mariana Mihuț și Irina Movilă. Mariana Mihuț care joacă o mamă devastată de mustărări de conștiință și frică de pedeapsă; în mintea căreia stau visuri de femeie bătrână – liniște și puțină nepăsare; a cărei vorbă sacadată, nemulțumită, obosită nu dezvăluie decât înțelepciunea de a renunța la a pradă, puțin câte puțin, viața; un om care este jugulat de emoție și disperare în momentul când descoperă identitatea prăzii. Și, în fața tuturor, trage o dâră de rușine și vinovăție, ridicând sub reflectoare pașaportul fiului său mort. Și ție îți îngheață sângele în vine sub respirația ei întretăiată. Și îți vine parcă să te smulgi din scaun și să-i sari alături

Mariana MIHUT și Irina MOVILĂ

urlând: „Nu este vinovată cu nimic, oameni buni!” Dar știi bine că nu poți face asta, că ar fi nedrept. Pentru că nici Felix Alexa n-a făcut-o. A dus imaginea mamei până în fața unei judecăți laice. A lăsat-o în seama noastră, a celor care venim la teatru și luăm parte la un mod absurd de a-ți trăi existența. Autorul însuși nu își poate apăra personajul și îl sacrifică în final, când îl transformă într-o victimă a propriei sale lăcomii.

Irina Movilă este la fel de convingătoare; se simte că și-a luat rolul în serios. Indiferența binevoitoare care i se citește pe chip de când intră în vorbă cu fratele ei, pe care nu-l cunoaște, rămâne în fiecare gest din scenă – în tremurul degetelor pe colțul unei mese, în combinațiile de replici sfâșiate pe umerii încărcăți ai mamei, în așezarea tot timpul paralelă către sală a celor două actrițe – imagine a minților diabolice din textul lui Camus, în cochilia unui melc frământat în palme (simbol al evadării imposibile), în asemănarea și totuși izbitoarea deosebire dintre aceste două femei, una cu fața către Dumnezeu, cealaltă cu fața către o parte utopică a soarelui. Înnebunită de furie, de condiția mizeră în care trăiește, Martha se silește să-și încurajeze mama. Actrița intră în transa unui spațiu văzut ca un refugiu. Când scapă de jugul socotelilor neîncheiate, visează cu ochii deschiși la o viață curată, departe de tot.

Deși are un rol episodic, despre Matei Alexandru putem spune că susține o seară de compoziție. El este servitorul îndobitocit de crimele la care asistă, martor fără voie dar treptat complice chiar și fără grai, auz sau vedere. Este un om mutilat sufletește, un bătrânel senil al cărui handicap îl face să renunțe în final la a redobândi omenia, atunci când i se cere ajutorul din partea soției victimei (Lamia Beligan). Luminat, din când în când, de un con stingher de culoare, mișcându-se fantomatic printre obiectele puține dar semnificative, aduse în scenă de Diana Ruxandra Ion, servitorul pare un mic semnal de alarmă pentru conștiința victimei. Deși se împiedică de el pe scenă mai tot timpul, victima nu ține cont de aceste semnale și se lasă pradă gândurilor celor două asasine. El ar fi, de fapt, răspunsul la „neînțelegere”. „La urma urmei, cine să răspundă într-o cameră de hotel?”, se întreabă la un moment dat un personaj. „Da, el, majordomul”, ar părea să ne spună Felix Alexa.

Mai puțin izbutită este interpretarea lui Mihai Călin, prea timid, fâstâcit, înduioșat ca fiu risipitor convins că întoarcerea sa va provoca în curând o adevărată bucurie. La fel se comportă și Lamia Beligan, care face din Maria, soția tânărului-victimă, un personaj tragic. Și nu este. Maria este personajul stupefiat, căruia nu îi vine să-și creadă ochilor ceea ce se petrece, este personajul care ridică „invizibil”, la rândul său, pașaportul soțului său mort către sală. Este eroul absurd al lui Camus, care nu înțelege. Dar, practic, jocul face să pară că disperarea ei se construiește pe cu totul alte motive.

Felix Alexa vorbește despre fragilitate, parcă vorbește despre lumea noastră, despre lumea lui. Despre o lume în care lipsa de comunicare duce la mari „neînțelegeri” pe toate planurile, nu numai între părinți și copii. Despre lumea unui fapt real de la care a pornit și Albert Camus în anii '40. Despre o lume catalogată de mulți ca o „pradă” și tratată ca atare.

Teatrul Național „I.L. Caragiale” București – Neînțelegerea de Albert Camus.
Traducere: Catinca Ralea. Regia: Felix Alexa. Scenografia: Diana Ruxandra Ion. Cu: Mariana Mihuț, Irina Movilă, Lamia Beligan, Mihai Călin, Matei Alexandru. Data premierei: 29 septembrie 2006.